

אפשר לסמוך עליך? הרב פנחס ברייער, מרצה אחיה

מהי סמכות?

המילה סמכות מורכבת מהמילים - 'סמוך' המבטאת קירבה ומהמילה 'לסמוך' המבטאת משענת כמו - תעמוד סמוך אלי וכן אתה יכול לסמוך עלי זו ההגדרה האמתית של סמכות הורית. מצד אחד הורים קרובים לילדיהם ובמקביל אפשר לסמוך עליהם.

סמכות לא נרכשת עם כוח, מי שחזק ואלים יותר לא יהיה סמכותי דווקא, רודנים מעולם לא היו סמכותיים, הם היו אלימים כוחניים אבל לא סמכותיים. סמכות אינה בנויה מכוח פיזי כאדם כוחני הנותן חסות ובטחון לכפופים תחתיו. סמכות היא תרכובת ושילוב של קירבה עם עוצמה.

המדד האם מדובר בסמכות או בהטלת מורא היא השאלה האם אני יכול להיות סמכותי כלפי מי שהוא חזק ממני?

רודן מעולם לא שלט על אנשים חזקים ממנו, ברגע שהכפופים חשו שהשליט שמעליהם חלש מהם מיד התבצעה הפיכה כך בכל חברה שנשלטת ע"י מנהיג כוחני ברגע שנכנס לטריטוריה משהו חזק מהמנהיג, המנהיג מאבד את כל כוחו ויכולת שליטתו.

בבית שבו המשמעת בנויה מכוח (ענישה, מכות, איומים וכד') היא תאבד מתוקפה ברגע שהילדים יגדלו וההורים יזדקנו שוב אין את הרתיעה והפחד, והמשמעת נמסה ונמוגה. לעומת זאת סמכות שאינה מבוססת על כוח נשארת גם בגיל זקנה כשהאבא כבר מבוגר וזקוק לעזרת ילדיו בכל צעד ושעל ובכל זאת כל מילה שלו קודש קודשים.

איך בונים סמכות אמיתית?

סמכות לא צריך לבנות. סמכות מובנית בבריאה, צריך רק להיזהר לא להרוס אותה!... בורא העולם נטע בילד משמעת טבעית לגדולים ממנו, מטבע ברייתו הילד כפוף ומקבל את דברי מי שעומד מעליו זו הנהגה טבעית בכל מערכות היחסים בין בני אדם, בין ילד להוריו בין אישה לבעלה, ובין העם למלך, אדם אוהב להישען על מישהו שחזק ממנו.

סמכות זו אמורה לכלול בתוכה גם ציות לכל מה שהגורם הסמכותי דורש ומבקש. סמכות טבעית זו נשמרת כל עוד היא משמשת את בעל הסמכות כדי להיטיב, כדי לדאוג לכפופים תחתיו ברגע שהכוח שניתן בידי הגורם הסמכותי מנוצל כדי לרדות או כדי לנצל את הכפופים מיד פגה כל השפעת הסמכות הטבעית.

ניתן לראות במהלך ההיסטוריה כי כל עוד המלכים דאגו לעם ונלחמו עבורו הם היו רצויים על העם, המשיכו לשלוט והעם נלחם לצידם אולם ברגע שהמלך ניצל את הכוח שבידו כדי לרדות בעם ואף הפנה את הכוח להאדרת שמו וסיפוק מנעמי השלטון אז החלו ההתקוממויות.

לסיכום, בית בו ההורים מנצלים את סמכותם כדי להיטיב לילדים מתוך דאגה כנה- סמכותם תהיה מבוססת ותמשך עד מאה ועשרים. אך אם הם מנצלים את כוחם חלילה עבור טובתם האישית על חשבון ילדיהם הקטנים תוך ניצול חולשת הקטן אז ברגע שהקטן גדול יהיה.. יחסי הכוחות ישתנו הוא יעשה כרצונו ושוב לא יכפוף עצמו לדעת הוריו.